

DOI: <https://doi.org/10.32886/instzak.2019.03.17>

Копиленко Олександр Любимович,
доктор юридичних наук, професор,
академік НАН України,
директор Інституту законодавства
Верховної Ради України
ORCID 0000-0002-3898-3925
zak_norm@rada.gov.ua

**РЕЦЕНЗІЯ
НА СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК ЖУРНАЛУ
«EURASIAN ACADEMIC RESEARCH JOURNAL»**

Kopylenko Oleksandr L.,
Doctor of Law, Professor,
Academician of National Academy of Sciences of Ukraine
Director of the Legislation Institute
of the Verkhovna Rada of Ukraine
ORCID 0000-0002-3898-3925
zak_norm@rada.gov.ua

**REVIEW
ON THE SPECIAL ISSUE OF THE JOURNAL
«EURASIAN ACADEMIC RESEARCH JOURNAL»**

Спеціальний випуск журналу «*Eurasian Academic Research Journal*» № 3 (33), 2019, special edition – Electronic direct democracy присвячений тематиці, що набула останнім часом неабиякої гостроти й актуальності в Україні. Суспільний запит на аналітику щодо проблематики безпосередньої демократії, народовладдя та електронного урядування є доволі значним. Кризові явища останніх часів, що охопили багато інститутів представницької демократії, обумовлюють необхідність приділення уваги й іншим формам державно-політичних режимів або, принаймні, окремим їх елементам та інструментам, у тому числі й таким, що реалізуються за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Водночас для нас проблематика прямої демократії не є новою або ж невідомим полем для наукових досліджень. Наука конституційного права, у тому числі вітчизняна, має достатню кількість напрацювань і досліджень у цьому напрямку, у тому числі порів-

няльно-правових, історично-правових та в царині зарубіжного конституційного права. Проте слід визнати, що ще ніколи суспільний запит на такі розробки у сфері прямої й електронної демократії не був таким гострим, значущим, практично-спрямованим та очікуваним. Дійсно Україна перебуває на роздоріжжі обрання майбутньої моделі конституційної форми політико-правового режиму, а тому аналізується і закордонний досвід, і нові технологічні досягнення у сфері демократії.

У цьому відношенні розробки Українського інституту прямої демократії (UIDD) та його очільника П. Куфтирева, що представлені в журналі, є не тільки цікавими, а й гостро необхідними. Нам відомо, що UIDD тісно співпрацює з литовськими колегами, із відомими швейцарськими фахівцями у сфері прямої демократії, має своїх уповноважених представників у Німеччині, Швеції та Швейцарській Конфедерації. Плідна міжнародна діяльність дозволяє UIDD виступа-

ти помітним фаховим центром по розробці конституційних законопроектів в Україні. Напрацювання П. Куфтирева та очолюваного ним інституту видаються слухними, науково обґрунтованими, методологічно зваженими, цікавими й актуальними. У частині досліджень саме електронної демократії підходи П. Куфтирева носять піонерський характер і вперше представлені в науці конституційного права України. Якщо проблематика прямої демократії періодично досліджувалася вітчизняними конституціоналістами та теоретиками права, то правові аспекти саме електронної демократії залишаються і досі поза увагою національної правової науки.

Слід відзначити і вагомі практичні розробки **UIDD** – це експертні моделі законо-

проектів про референдум, народні ініціативи, відгуки, запропоновані підходи внесення змін та доповнень до Конституції України щодо забезпечення народовладдя.

У цілому, слід привітати вихід спеціального випуску журналу «**Eurasian Academic Research Journal**», присвяченого прямій електронній демократії, і сподіватися, що ця подія стане помітною віхою у розвитку науки конституційного права та надасть поштовх для подальших досліджень не тільки авторам цих матеріалів, але й іншим науковцям, які зацікавляться відповідною проблематикою.

* * *